

Färdplan för mer hållbar användning av soja

Färdplanen består av fyra nivåer – Basnivå, Basnivå+, Kravställare och Ledare – som beskrivs översiktligt nedan och i detalj på nästa sida. För definitioner, se dokumentet ”Plattformens syfte, styrning och definitioner” på www.riskgrodor.se.

Basnivå motsvarar åtagandet i den tidigare Sojodialogen som nu vidareutvecklats till Svenska plattformen för riskgrödor. Basnivå ska efterlevas i samband med medlemsinträde.

Basnivå+ är ett tillägg till basnivån och är ett stöd i att förflytta sig mot Kravställare utifrån en eller flera av följande parametrar:

1. inkludera fler sojaprodukter
2. öka antalet varor som omfattas
3. minska tröskelvärdet för sammansatta livsmedel som innehåller direkt användning av soja och/eller indirekt användning genom animaliska produkter
4. inkludera samtliga marknader som företaget verkar på
5. aktivt öka andelen verifierad mer hållbar soja.

Kravställare ställer leverantörskrav på verifierad mer hållbar soja i kommersiella avtal för alla varor med direkt eller indirekt användning av soja som företaget hanterar på samtliga marknader och har ett system för riskbaserad uppföljning.

Ledare genomför konkreta projekt för att driva omställningen till hållbar soja.

Accepterad soja

Svenska plattformen för riskgrödor har accepterat följande verifieringar av mer hållbar soja samt verktyg för att hantera soja som ännu inte är verifierad mer hållbar¹:

Accepterade verifieringar för mer hållbar soja²

Certifieringar (Identity Preserved och Segregated): RTRS³, ProTerra, Donau Soja, Europe Soya, EU-ekologiskt, IFOAM⁴ så som KRAV, samt QS-Soy^{plus}.

Verifierad icke-certifierad soja: Sojamjöl med ursprung i Kanada (Ontario och Québec) som importeras från Norge.

Verktyg för att hantera soja som ännu inte är verifierad mer hållbar

Massbalans och krediter: Under en övergångsperiod kan de accepterade certifieringarnas Mass Balance användas samt krediter för motsvarande volym soja som ännu inte är verifierad mer hållbar, eller där ursprung av grödan saknas. Efter den 31 december 2025 gäller:

- *Direkt soja i foder:* Ingen användning av krediter.
- *Direkt och indirekt soja i egna märkesvaror:* Efter dialog och kravställning på verifierad mer hållbar soja kan i undantagsfall krediter användas.
- *Direkt och indirekt soja i externa varumärken:* Krediter kan användas tillsammans med dialog och kravställning på verifierad mer hållbar soja.

Efter 2025 är det fortfarande möjligt att använda krediter som ett kompletterande verktyg vid sidan av verifiering för att stötta omställningen till produktion av mer hållbar soja.

¹ Kriterier för verifiering och verktyg samt aktuell lista över accepterad soja framgår av dokumentet ”Verifiering och verktyg för mer hållbara riskgrödor” som finns tillgängligt på www.riskgrodor.se.

² Produkter från riskgrödor som har varit certifierade i ett tidigare skede i leveranskedjan accepteras om det finns spårbarhet och certifieringen kan styrkas i det tidigare ledet.

³ Round Table on Responsible Soy

⁴ International Federation of Organic Agriculture Movements

Färdplan för mer hållbar användning av soja

	BASNIVÅ	BASNIVÅ+	KRAVSTÄLLARE	LEDARE
När	Vid medlemsinträde	Att arbeta vidare med på väg mot Kravställare (en eller flera åtgärder)	Senast den 31 december 2025	Att arbeta vidare med på väg mot hållbar soja
Soja-produkter	Sojabönor och sojamjöl	Inkludera ytterligare sojaprodukter.	Sojabönor, sojamjöl, sojapresskakor, sojaskal, sojaolja samt lecitin och andra derivat	Tvärfunktionellt över varor, marknad, sojaprodukter och accepterad soja verka för att den globala produktionen och användningen blir hållbar genom ökade ambitioner och satsningar från branschen och certifieringsorgan. Engagera sig i strategiska projekt som stödjer lokal utveckling i produktionsregioner med långsiktiga ambitionen att enbart använda hållbar soja från hållbara regioner.
Varor	<p>Importerad sojaråvara, egna märkesvaror med direkt och indirekt användning av soja samt direkt och indirekt användning av soja i övriga varor som företaget har producentansvar för.</p> <p>För sammansatta livsmedel omfattas varor vars vikt består av minst 50% direkt användning av soja och/eller indirekt användning via foder för produktion av animaliska produkter.</p>	<p>Inkludera externa varumärken.</p> <p>Minska tröskelvärdet för sammansatta livsmedel för att omfatta varor vars vikt består av minst 25% direkt användning av soja och/eller indirekt användning via foder för produktion av animaliska produkter.</p>	<p>Importerad sojaråvara samt direkt och indirekt användning av soja i alla varor som företaget hanterar.</p>	
Marknad	Sverige	Samtliga	Samtliga	
Accepterad soja	Mer hållbar soja från accepterade verifieringar eller motsvarande volym krediter för ännu ej verifierad mer hållbar soja eller där sojans ursprung saknas.	Aktivt öka andelen verifierad mer hållbar soja genom kravställning och uppföljning i stället för användning av krediter.	<p>Mer hållbar soja från accepterade verifieringar.</p> <p>Krediter kan användas i undantagsfall för indirekt användning av soja tillsammans med leverantörsdialog och kravställning på verifierad mer hållbar soja.</p>	

Färdplanen ses över årligen vid Svenska plattformen för riskgrödors årsmöte och kan vid behov justeras för att till exempel harmoniseras med ny lagstiftning och tillgången till verifierad mer hållbar soja på den globala marknaden. Färdplanen godkänns av styrgruppen efter remiss hos medlemmarna. Den senaste versionen av färdplanen finns tillgänglig på www.riskrodor.se.